Ion Dacian , o glorie a operetei românești

(Daniela Caraman Fotea, 8 decembrie 2006)

Opereta românească a consemnat în istoria ei, un triunghi de notorietate al vocilor bărbătești înalte; am avut și noi trei tenori cu glorie: Leonard, Ion Dacian, Dorin Teodorescu. Ion Dacian – Ion Pulca, avocat și artist liric ar fi împlinit anul acesta 95 de ani, a plecat însă dintre noi în urmă cu 25, chiar pe 8 decembrie. A parcurs o notabilă carieră, mai întîi la Opera din Cluj alături de o Ana Rozsa Vasiliu, la opera bucureșteană în parteneriat cu Valentina Crețoiu, Șerban Tassian ș.a. A rămas în capitală, alegînd... teatrul Alhambra, a devenit unul dintre marii eroi ai scenelor „mici"; primind de la Nicolae Vlădoianu și un al doilea botez: Ion Dacian, nume mai „ticluit", inspirat de cel al satului Dacia din împrejurimile Clujului. Așa a rămas; ca și menirea de a readuce la viață opereta care agoniza după moartea „prințului" Leonard, coborît în 1928, „sub brazdă", cum scria Tudor Arghezi.

A preluat greutățile și strălucirea operetei. A cîntat în '43, de la Alfred din „Liliacul" de Johan Strauss – cîntat în alternanță cu Alfredo din Traviata verdiană, la „My fair lady" de Loewe. Dominînd cavalcada stilistică a genului, a „împodobit" și repertoriul românesc: „N-a fost nuntă mai frumoasă", „Ana Lugojana", „Lăsați-mă să cînt", „Plutașul de pe Bistrița", „Lysistrata", „Anton Pann", „Suflet de artist", „Soarele Londrei"...

Din 1947, nu s-a mai vorbit de el comparativ cu Leonard. Ce frumos a fost numit într-o cronică interbelică: „mirele operetei"! Era frumos, zîmbitor, optimist, spiritual și comunicativ. Avea prestanță, profesionalitate desăvîrșită, cultură muzicală rafinată. „Talent exuberant și inepuizabil", scria Radu Gheciu; ca regizor, avea „nerv și simț al măsurii", consemna în cronică Smaranda Oțeanu; „fantezie senzațională", aprecia Ada Brumaru. I se asemăna vocea cu aceea a lui Richard Tauber. Da, a avut un glas de miere!

Și ce echipă și-a construit ca director al operetei. Îmi amintesc de Vali Rădulescu, Cleopatra Melidoneanu, Adriana Codreanu, Cella Tănăsescu, Marica Munteanu, Nicolae Țăranu, Tamara Buciuceanu, Bimbo Mărculescu, Nae Roman, George Groner...

Toți visează, puțini reușesc. La Ion Dacian s-a petrecut: suveran! Margareta Zirra, prim balerină a teatrului de operetă, îl evoca emoționant. O citez:

„Splendoarea operetei moderne s-a născut odată cu Ion Dacian și s-a stins odată cu el. Ion Dacian nu a murit, s-a înălțat la cer, în eternitatea marilor valori. Vocea lui unică dăinuie în spațiul nostru spiritual ".